

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Forår 2023
Institution	HF & VUC København Syd
Uddannelse	HFe (e-learning)
Fag og niveau	Samfundsfag C>B
Lærer(e)	Emir Jevric
Hold	8saB612

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Det senmoderne individ i dagens Danmark: Mellem aktør og struktur
Titel 2	Hvem har magten i Danmark?
Titel 3	Dansk politik og ideologier
Titel 4	Velfærd, globalisering og økonomi

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Det senmoderne individ i dagens Danmark: Mellem aktør og struktur
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al. (2022): ”Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi”, Forlaget Columbus, 2022 Ibog, kapitel 2 og 3 (45 sider).• Brøndum, Peter & Jensby, Jakob Glenstrup: <i>Ulighedens mange ansigter – perspektiver på social ulighed</i>, Forlaget Columbus, 1. udgave, 1. oplag 2014, København Ø. kap. 3 (25 sider).• Storr-Hansen, Anna, Ditlevsen, Kia, Studstrup, Tine (2017): ”Køn og ligestilling”, Forlaget Columbus, 1. udgave 2. oplag, 2017, København Ø, 3.1 og 3.1 pkt 1 (ca 9 sider)• Bjørnstrup, Victor et al.: ”Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi” – i-bog, Forlaget Columbus, Kapitel 2 (40 sider)

- Bülow, Morten Winter (red.) og Mikkelsen, Magnus Hallundbæk (red.) m.fl.: ”2.4 Tematekst: Etniske minoritetsunge” i SamfNU, fundet her: <https://samfnustxb.systime.dk/index.php?id=10547> (5 sider).

Supplerende stof:

- Tekstboks ”Din sociale klasse følger dig gennem livet”, AE-rådet, 27 maj 2020,(1 side)
<https://www.ae.dk/publikationer/din-klasse-foelger-dig-gennem-livet>
- Statistik ”Dine forældres socialklasse har stor betydning for din uddannelse”, AE-rådet, 2 november 2019 (0,5 sider)
- Statistik ”Andelen fra hver klasse der har droppet ud af en uddannelse”, AE-rådet, 2 november 2019 (0,5 sider)
- Statistik ”Andelen af 25-årige der har fuldført eller er i gang med en videregående uddannelse fordelt på forældrenes indkomst”, Danmarks statistik, 2017
<https://www.dst.dk/da/Statistik/nyt/NytHtml?cid=24111> (0,5 sider)
- ”Elever fra ikke-boglige hjem bliver i bunden”, Pernille Mainz, Politiken, 27 august 2019 (3 sider)
- ”Børn med sociale afsavn risikerer ensomhed”, af Julie Høgholm, Jyllands-Posten, 02.03.16 (forkortet) (2 sider).
- ”Færre børn fra fattige familier bryder den sociale arv”, Matthias Sonne Mencke, Kristeligt Dagblad, 17 juli 2020 (2 sider)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ”Regeringen fordobler antallet af fattige børn”, 01.07.2016, side 3 (0,5 sider).
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ”Flere års stigning i fattigdom afløses af stagnation”. 7 januar 2020 (0,5 sider).
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd: ”Andel børn i kommunen under fattigdomsgrænsen, SDG-mål” 7 januar 2020 (1 side).
- 36-årig murer: »Jeg kommer selv fra en arbejderklassefamilie, kræften æder os alle sammen«, (udrag) Politiken, 2.8.2020 (0,5 side)
- ”Dansk-tysk kvindekamp; Man giver da ikke børnene væk til staten”, Børn & Unge, år. 2007, Nr. 9 (forkortet) (3 sider).
- Statistik: ”Procentdel af børn under 3 år, der ikke passes i formelle strukturer”, 2020, Fra Eurostat (1 side).
- Statistik: ”Andel af unge hjemmeboende fordelt på alder”, fundet her: <http://www.dst.dk/da/Statistik/bagtal/2010/2010-10-29-ungehjemmeboende> (1 side).
- ”Unge med indvandrerbaggrund er splittede mellem to liv”, Anne Ringgaard, Videnskab.dk, 02 oktober, 2014 (5 sider)

	<ul style="list-style-type: none">• “Kropsidealer presser unges selvværd”, Kristelig Dagblad, 5.12.2010 (3 sider).• ”Her er hvad sociale medier gør ved unge (spoiler alert: instagram gør dig ulykkelig)”, Frederik Kulager, Zetland, 5 juni 2018 (10 sider)
--	--

Omfang	Ca. 40 % af undervisningstiden
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof fra bekendtgørelsen</p> <ul style="list-style-type: none">• Social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark• Ligestilling mellem kønnene• Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode• Identitetsdannelse og socialisering• Social differentiering og kulturelle mønstre i forskellige lande, herunder Danmark <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Social ulighed• Aktør – struktur• Lighedsbegreber: formel-, chance- og resultatlighed• Absolut og relativ fattigdom• Indkomst-, budget- og afsavnsmetoden• Økonomiske ulighedsmål• Progressiv skattesystem, indkomstoverførelser, serviceydelser og indirekte skatter• Den nye ulighed: centrale ressourcebeholdere (økonomi, kulturelle ressourcer, arbejdsmarkedstilknytning, netværk, stabilitet i familien og helbred)• De klassiske politiske ideologier + socialliberalisme + socialdemokratisme• Rawls: frihedsprincippet, forskels- og åbenhedsprincippet)• Bourdieu: habitus, felt, kapitalformer (økonomisk, kulturel og social)

- Social mobilitet
- Generations- og karrieremobilitet
- Negativ og positiv social arv
- Mønsterbryder

Fra kapitel 2, Bjørnstrup, Victor et al. (2022): *"Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi"*, Forlaget Columbus, 2022

Ibog

- Socialisering: Primær-, sekundær-, dobbelt- og tertiær socialisering
- Normer (formelle og uformelle)
- Sanktioner (positive og negative)
- Social kontrol
- Sociale roller
- Sociale strukturer
- Rollekonflikt
- Referencegrupper
- Familietyper
- Identitet
- Mead (bestemte anden og generaliserende anden, jeg'et og mig'et)
- Det traditionelle-, moderne-, og senmoderne samfund
- Tönnies: Gemeinschaft og Gesellschaft
- Simmels syn på storbyen
- Social karakterer: Myren, sneglen og kamæleonen
- Anthony Giddens: aftraditionalisering, individualisering, øget refleksivitet, adskillelse af tid og rum, udlejring af sociale relationer, ekspertsystemer og ontologisk usikkerhed
- Thomas Ziehe: formbarhed, kulturel frisættelse, emblematisering, potensering, subjektivering og stødpudezoner
- Hartmut Rosa: Højhastighedssamfundet, fremmedgørelse, den teknologiske acceleration, acceleration af social forandring, acceleration af livstempoet, nødvendighedsdiskurs, konkurrenceløgn og social kappestrid
- Integration, assimilation og segregation
- Udfordringer for etniske minoritetsunge
- Thomas Hylland Eriksens identitetsvalg: den rene identitet, bindestreksidentitet og den kreolske identitet
- Den traditionelle strategi, uddannelsesstrategien og den kriminelle strategi

Titel 2	Hvem har magten i Danmark?
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al.: <i>"Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi"</i> – i-bog, Forlaget Columbus, Kapitel 4 (minus afsnit 4.6) (60 sider) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Forskellige artikler om den parlamentariske styringskæde https://docs.google.com/document/d/1QlcDCPj73fMZQcB5G_Y5uwC-eKmCBxzcsOKyJ2VN6o4/edit (10 sider)• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/raadet (2 sider).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/parlamentet (2 sider).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/kommissionen (2 sider).• http://www.eu.dk/da/fakta-om-eu/institutioner/domstolen (2 sider).• "Kronik: EU kommer stærkere og mere demokratisk ud af coronakrisen", Karen Stokkendal Poulsen, Information, 11 maj 2020 (4 sider)• Webside: DR – tema: tildækningsforbuddet, DR.dk, tilgået 10 november 2020 (10 sider)• "Sådan fik Danmark et historisk ambitiøst klimamål, der er udarbejdet af en "aktivist" fra Greenpeace", Jesper Hvass, Jyllands Posten, 13 oktober 2019 (5 sider)• Figur: "Vælgerne Dagsorden 10. maj 2019", fra artiklen "Ny måling: Den grønne dagsorden tager en suveræn førsteplads", Erik Holstein, Altinget, 13 maj 2019 (0,5 sider)

Omfang	Ca. 20 % af undervisningstiden
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof fra bekendtgørelsen</p> <ul style="list-style-type: none">- Magtbegreber og demokratiopfattelser samt rettigheder og pligter i et demokratisk samfund- Politiske beslutningsprocesser i Danmark i en global sammenhæng, herunder de politiske systemer i Danmark og EU- Komparativ, kvantitativ og kvalitativ metode <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">• Eastons model• Fordelings- og værdipolitik• Dahls fem demokratikriterier

	<ul style="list-style-type: none">• Forskellige former for demokrati: Repræsentativt demokrati, direkte demokrati, deliberativt demokrati samt konkurrence- og deltagelsesdemokrati• Grundloven• Valgret• Magtens tredeling• Parlamentarisme• Den parlamentariske styringskæde• Folketingets opgaver• Forholdstalsvalg• Flertalsvalg i enkeltmandskredse• Spærregrænse• Det danske retssystem (byret, landsret, højesteret)• Lovgivningsprocessen (initiativ og forberedelsesfasen, beslutningsfasen og implementeringsfasen) og dens aktører (medier, interesseorganisationer, græsrodsbevægelser, EU, politiske partier, ministre, embedsmænd)• Europa og finansudvalget• Lobbyisme• Parlamentariske kontrolinstrumenter• Borgernes deltagelse/ politiske indflydelseskanaler (vælger-, parti-, græsrods-, medie-, nærdemokratiske-, situationsbestemte-, og forbrugskanal)• Kommune, stat og regioner og EU• Forordninger og direktiver, overstatsligt og mellemstatsligt samarbejde• EU's institutioner• Integrationsteorier (neofunktionalisme og intergovernmentalisme)• Demokratisk underskud, nærhedsprincippet, suverænitet, top-down, bottom-up og føderation• Magtformer (direkte, indirekte, bevidsthedskontrollerende, diskursiv og institutionel magt)• Pluralistisk og elitistisk magtopfattelse• Politisk, økonomisk og kulturel globalisering• Globaliseringsoptimister og pessimister• Interdependens• menneskerettigheder
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)
Titel 4	Dansk politik og ideologier
Indhold	Kernestof: <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al.: <i>"Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi"</i> – i-bog, Forlaget Columbus, Kapitel 4 afsnit 4.6, (5

	<p>sider) kapitel 5 afsnit 5.1, (13 sider) hele kapitel 6 (undtagen afsnit 6.4) (20 sider)</p> <ul style="list-style-type: none">• <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• ”Lars Løkke ændrer kurs: Går til valg på regering henover midten”, Emil Søndergaard Ingvorsen og Lasse Bastian Larsen, DR.dk, 4 juni 2019 (1 side)• ”Ny måling: Næsten hver anden dansker positiv overfor SV-regering”, Kasper B Andreassen, tv2, 16 maj 2019 (1 side)• ”Befrielsens øjeblik”, Deadline, DR.dk 16 maj 2019 (ca. 4 sider)• ”Sådan ville Folketinget have set ud, hvis kun de rige, de veluddannede eller de unge bestemte” Philip Sune Dam, Berlingske, 11 juni 2019 (10 sider)• ”Ny måling: Den grønne dagsorden tager en suveræn førsteplads”, Erik Holstein, Altinget, 13 maj 2019 (1 side)• ”meningsmålinger” fra DR.dk (ca. 2 sider)
--	--

Omfang	Ca. 20% af undervisningstiden
Særlige fokuspunkter	<p>Kernestof fra bekendtgørelsen</p> <ul style="list-style-type: none">- politisk meningsdannelse og medier- politiske ideologier, skillelinjer og partiadfærd <p>Følgende begreber har kursisten kendskab til:</p> <ul style="list-style-type: none">- Kanyle-, opinionsleder- og markedsteori- Medierne som den fjerde statsmagt- Fordelings- og værdipolitik- Medialisering- Spin og spindoktor- Priming og framing- Ideologierne, herunder Liberalisme, neoliberalisme, konservatisme, socialisme (revolutionær og reformistisk), socialliberalisme- Politisk kommunikation- Partiadfærd (Downs, Strøm, Molin)- Vælgeradfærd (partiidentifikationsmodellen, Rational choice modellen, den sociologiske model)- Class-voter ☐ issue-voter- Kernevælger, marginalvælger

Titel 5	Velfærd, globalisering og økonomi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bjørnstrup, Victor et al.: ”<i>Samf på B – din grundbog om sociologi, politik og økonomi</i>”-i-bog, Forlaget Columbus, København Ø. Kapitel 5 afsnit 5.2, 5.3, 5.4 (22 sider) og kapitel 7 (undtagen afsnit 7.6) (37 sider) <p>Supplerende stof:</p> <ul style="list-style-type: none">• Statistik ” Aldersfordeling i Danmark: 2020 og 2030 (prognose), Danmarks Statistik, 2020. (0,5 sider)• Statistik ”Befolkningen efter køn og alder, 1988 og 2018”, Danmarks Statistik “Befolkningsudvikling, 2017 (0,5 sider)• Statistik: ”Fig. 4: Danmark er ikke så hårdt ramt. Ældrebrøk 2050. Antal 65+ - årige/15-64-årige. Pct.” Fundet i publikationen Kampen om seniorårene, side 11: file:///C:/Users/bruger/Downloads/Kampen%20om%20senior%C3%A5rene%20pdf.pdf (1 side).• Statistik ”Udenlandske statsborgere efter statsborgerskab 1. januar, Danmarks Statistik (0,5 sider)• ”Sådan lammede coronavirus den globale økonomi”, DR Nyheder, 25 marts 2020 (2 sider)
Omfang	Ca. 20% af undervisningstiden

Særlige fokuspunkter	Kernestof fra bekendtgørelsen <ul style="list-style-type: none">• velfærdsprincipper, herunder stat, marked og civilsamfund• det økonomiske kredsløb, økonomiske mål, herunder bæredygtig udvikling, og økonomisk styring nationalt og regionalt• globaliseringens og EU's betydning for den økonomiske udvikling i Danmark, herunder konkurrenceevne og arbejdsmarkedsforhold. Følgende begreber har kursisten kendskab til: <ul style="list-style-type: none">• Velfærdsmodeller: Residual, selektiv, universel• Velfærdstrekanten• Konkurrencestat• Interne udfordringer: Individualiserings- og forventningsklemme, demografi (ældrebyrde), integrationsbyrden• Eksterne udfordringer: globalisering, outsourcing, brain drain, EU-klemme, immigration• brugerbetaling, Udlicitering, Privatisering, Frivillighed, øget arbejdsudbud, mindre adgang til offentlige ydelser, justering af skatten, bedre integration på arbejdsmarkedet, tidligere start på arbejdslivet, bedre uddannelse• Markeds-, blandings – og planøkonomi• Markedsmekanisme – udbud/efterspørgsel• Over- og underefterspørgsel• Markedsligevægt• Freerider-problematikken• Økonomiske kredsløb og aktørerne• Konjunktur: høj-, nedgangs-, lav- og opgangskonjunktur• Produktivitet• Samfundsøkonomiske mål: Økonomisk vækst, BNP, bæredygtig udvikling, lav arbejdsløshed og høj beskæftigelse, balance på de offentlige budgetter, lige fordeling af indkomsterne (gini-koefficient), stabil inflation (flaskehalsproblemer, demand-pull, cost-push, løn-pris-spiralen), betalingsbalance• Målkonflikter• Konjunktur-, struktur-, friktions- og sæsonarbejdsløshed• Økonomisk politik: ekspansiv og kontraktiv finans- og pengepolitik• Økonomiske skoler: Keynesianisme og neoklassisk• Valutapolitik• Strukturpolitik• Opkvalificeringsstrategi og strammingsstrategi• EU's indre marked, fri bevægelighed, Den Økonomiske og Monetære Union, Den Europæiske Centralbank, valutapolitik (fastkurspolitik), pengepolitik, finanspolitik (stabilitets- og vækstpagten)• Økonomisk globalisering• Interdependens• Outsourcing• Konkurrenceevne
-----------------------------	--

Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (e-learning)
---------------------------------------	-----------------------------------

Samlet mængde fagligt stof: 387,5